

desværre været syg i længere Tid, som det høje Ting ved, og kan som Følge deraf ikke nu tage Ordet angaaende den Betænkning, som han har affattet. Jeg er saa af Udvalget bleven valgt til Ordfører og skal nu udføre dette Hverv, idet jeg henholder mig til de af den tidligere valgte Ordfører i Betænkningen fra denne Samling og i Betænkningen fra forrige Samling givne Udviklinger, hvilke jo ere trykte og Tinget bekendte. Hvad jeg som *Udvalgets* Ordfører har at meddele, er i øvrigt kun meget lidt. Det er nemlig kun dette, at der ikke har kunnet samle sig et Flertal om noget Standpunkt med Hensyn til denne Sag. Udvalget har delt sig i 4 Mindretal. Det ene er imod Lovforslaget, fordi det vil have den paagældende Paragraf i Grundloven i dens nuværende Skikkelse opretholdt og udført. Et andet Mindretal vil ikke stemme for Lovforslaget, fordi det mangler Klarhed over Ministeriets Stilling til den Opløsnings Rækkevidde, som vil blive Følgen af en Grundlovsbestemmelses Vedtagelse. Et tredje Mindretal foreslaar Forslaget vedtaget uforandret, og et fjerde Mindretal, det, hvortil jeg hører, kan ikke stemme for det nu af Folketinget vedtagne Forslag, men foreslaar en væsentlig forandret Affattelse.

Det er altsaa det triste Resultat af denne Forhandling, som begyndte i det andet Ting med et fra alle Sider udtalt Ønske om, at man skulde se at komme bort fra Grundlovens nuværende Bestemmelse om Folketingsmedlemmernes Antal, som jo giver Udsigt til en uforholdsmæssig og fortsat Forøgelse, og erstatte det med et bestemt Tal. Det var Udgangspunktet for den Forhandling, der i sin Tid fandt Sted i det andet Ting, det var man fra alle Sider enig om. Nu er altsaa her i Tinget Resultatet af Udvalgets Arbejde blevet dette, at man af forskellige Aarsager ikke har kunnet forene sig om Udførelsen af denne Grundsætning.

Det er, hvad jeg som Ordfører for Udvalget har at meddele. Jeg skal nu i, hvad jeg yderligere bemærker, kun tale paa det Mindretals Vegne, hvortil jeg hører, og som stiller Forslag om en forandret Affattelse af Lovforslaget, som det foreligger. Vi ere da enige i det foreliggende Forslags første Sætning, for saa vidt som den gaar ud paa at fæstne Tallet af Folketingsmedlemmer i Stedet for som nu at lade det stige overensstemmende med Folkemængdens Stigning. Vi foreslaa nok et andet Antal end det, Lovforslaget, som det foreligger, har; vi foreslaa nem-

lig at sætte det faste Tal til, hvad det nu er, 114, medens Lovforslaget nøjes med at opstille en Ramme: mindst 124 og højst 132. Men det er ikke for os et Principsspørgsmaal, at Tallet just bliver 114. Hvis man i øvrigt kunde enes om Lovforslaget paa den Betingelse, at Tallet forhøjedes, vilde det ikke være umuligt for os at gaa med dertil. Vi ere fremdeles enige i Begyndelsen af, hvad der staar i Forslagets andet Stykke, nemlig: „Valgene foregaa i Valgkredse, der fordeles med omtrent samme Størrelse paa Grundlag af Indbyggertal . . .“, naar man saa satte Punktum. Vi gaa ind paa, at Valgene foregaa i Valgkredse, idet vi erkende, at det Forslag om Forholdstalsvalg, jeg senere skal omtale, skønt det, idealt set, kræver, at hele Landet danner een Valgkreds, dog ogsaa lader sig opretholde, selv om der bliver et større Antal Valgkredse. Af praktiske Grunde mene vi at burde slaa af paa Idealet ved at gaa med til en Flerhed af større Valgkredse, sat i et bestemt Forhold til Indbyggertallet, idet man dog herved tilnærmelsesvis vil kunne opnaa det, som Forholdstalsvalgmaaden tilsigter. Men vi kunne ikke gaa med til det, som Forslaget saa videre fastsætter: „paa Grundlag af Indbyggertallet under Hensyntagen til Vælgertallet og Befolkningens Tæthed“. Vi opfatte denne Tilføjelse saaledes, at naar der skal tages Hensyn til Vælgertallet, vil det sige, at et territorielt Omraade, som har det samme eller et større Indbyggertal end det gængse, hvorefter andre Kredse blive beregnede, ikke skal kunne opnaa lige Ret med disse, naar det tæller et mindre Antal Vælgere. Da det nu af mange Grunde vil være det sædvanlige i København, Købstæderne og de købstadlignende Bebyggelser, at de tælle et forholdsvis stort Antal Ikke-Vælgere, vil en saadan Hensyntagen til Vælgertallet være til Forurettelse mod de nævnte Dele af Landet. Vi opfatte fremdeles dette, at der bliver at tage Hensyn til Befolkningstætheden, saaledes, at et territorielt Omraade med et mindre Indbyggertal vil faa samme Ret som de Kredse, der have det gennemsnitlige Indbyggertal, naar Befolkningen indenfor vedkommende Omraade er spredt. Det er atter noget, der vil være til Forurettelse for de tæt bebyggede Købstæder og købstadlignende Pladser saavel som for København. Vi kunne ikke være med til at gøre en saadan Indskrænkning i det grundlovmæssige Krav, som alle Befolkningens Dele have paa at